

פריי ב. לייבשיץ
דאמען-שניידעריי
דאנעלאיטשא 42, דירה 8. (אין הויף)
נעמט אן דאמען-ארבעטן.
פארשיידענע פֿינקטלעכע און אריגינעלע אוספירן

פערטער יאָרגאַנג
№197 (1055)
זונטיק
3
סעפטעמבער
יאר 1933
יב
אלול, תרצ"ג

קאָנאַס, ליטוויש. 48.
סעלענאָ-קאָנאַס
Kaunas, Folksblat
פּעלעמאַנען: 17-28, 1008
אַבאָנעמענט-פּרייזן:
ליטע, לעסלאַנד, רוסלאַנד:
1 מאָנאַט 6 ליט
עלע אַנדערע לענדער:
1 מאָנאַט 10 ליט
אַבאָנענט-פּרייזן:
1 פּעסט-טורע-1 סע זייט 75.
לעצטע זייט 50 צענט
אין סעקס — 1 ליט.
פּרייזיק און ערב יום-טוב מיט
25 פּראָצ. סייטער

י-טאג - א שטראם שמוץ קעגן ייד

סעמיטישע רעדעס פון געבעלע, דארע און ראזנבערג

יידן-פראגע פונקט אזוי באהאנדלט ווי היט אין דייטשלאנד. אין 1918טן יאָר האָט זיך גאנצע הערשאפט פון דער מלוכה געפונען אין הענט פון פרעמדע ראסן וואָס האָבן געמיינט מיט דער סאָציאלדעמאָקראַטיע און דעמאָקראַט אונטערדריקט דעם פּאָלק. די נאַציס האָבן דאָ אין ייטשלאַנד די רעליגיע נישט פאַרפּאָלנט. א דייטשלאַנד איז נישט קיין יידן - פאַרפּאָלונג נאָ אַ ווירעראויפּשטעלונג פון די עלעמענטאַרסטע רעכט לנבי, דעם דייטשישן פּאָלק. אויפן ריכט לעבנסטן אופן זיינען דאָך דורך די נאַציס אויפגענומען יענע, וואָס האָבן געקעמפט אין מלחמה דייטשלאַנד און האָבן דערביי פאַרלאָרן אַ פּאָס צי אַ זון. שטעלט זיך איצט אַ פּראָגע אויב אַ אויסלאַנד איז מען אַנטשלאָסן צו קומען אין שווערן קאָנפליקט מיט דעם נייעם דייטשלאַנד נאָ דערפאַר, ווייל די יידישע מינערהייט וויל פאַר די נאַציס פרעגן אויך די פאַרטערטער פון פאַרשיידענע פעלקער אויב זיי האָבן אַ וועלכן נישט אַ אינטערעס מיטצוהעלפן דורך אַ באַקאָם צו די אַוואָלירונג און דער אונטערנאָבונג פון דייטשלאַנד. נאָר די נאַציס — פאַרענדיקט ראָזנבערג זיינען די עכטע פאַרטערטער פון שלום וויל פאַר זיי און הייליק דאָס בלוט פון זיין פּאָלק. נאָר דייטשער נאַציאָנאַליזם באַדראָם דעם נאָר געוויסע ספעקולאַציעס פון געוויסע קאָסכ פּאָליטישע פּראָפּיגאַנדענטשן. דייטשלאַנד פאַרענדיקט די צונוואַנדלונג גלייכפאַרעכטיקונג-רעכט. זי וואַרט דאָס אָפּשאַפן געוויסע אַרטיקלען פון וואָס פאַלער אָפּמאַד. דורכדעם וועט נאָר דערגרייכט ווערן אַן אַלגעמיינעם שלום.

ווערט אַן און פאַר זיך. דעם פּאָלקסטום מוזן זיך אונטערוואַרפן אלע אינערלעכע אַנטערעסן פון דער מלוכה. די דאָזיקע הנחה פירט גראַדע אַרײַן אין יענעם פּראָבלעמען - געבײט, וואָס ווערט ס'רוב אָנגעגריפן. אַן אַ טיפערן וויסן אין דער ראַסן-פּראָגע קען מען נישט פאַרשטיין די אויסערן - פּאָליטיק פון יד פעלקער. פון דער אַנדער זייט קען מען אויך נישט רעגולירן די צוקונפט פון די צווישנפעל-קערלעכע באַציאָנען. מען דאַרף באַווייזן, אַז עס איז נישט קיין צופאַל פון בלוט און כאַראַקטער ווען מענטשן האַנדלען אויף באַזונדערע אופנים, ווען עס אַנטשטייען פאַרשיידענע מלוכות, קולטורן און לעבנספּאַרמען. אַ פּאָלק, אַ נאַציע ווערט, לויט ראָזנבערגס ראַסן - תורה, פעסטגעשטעלט דורכן בלוטמעסיקן כאַראַקטער, דורך דער שפּראַך, דורך דער געאָגראַפישער סביבה און דורכן פּאָליטישן געמיינזאַמען גורל. נאָר דאָס בלוט באַשטימט אין דער נאַציע דעם אַנטשיידנדיקן עלעמענט. ווען פאַר דער נייער דייטשלאַנד ווערט דאָס גערמאַנישע אַרויסגערוקט אויפן פאַדערגרונט, דאָן זיינען ווי-דער אויפגעשטעלט אלע יענע תנאים, וואָס באַרעכטיקן דעם ספּעציפישן דייטשישן רעכטלעכן, די ספּעציפישע דייטשע מוזיק און די אייגנאַרטיקע גרויסע דייטשע גראַמאַטיקע. דאָס באַדייט אָבער נישט באַיאן אופן קיין ראַסן - האַס. נאָר אַ תנאי פאַר אַן עכטער ראַסן - אַכטונג, וואָס איר אָנער-קענונג הייסט: שטאַרקן אלע ראַסן קעגן כאַאָס. די נאַציס פאַרשטייען דעם אינדיווידואַליזם פון צפון-אַמעריקע, די טראַדיציעס פון גרויס - פּריטאַניע, ווען אָבער פאַרשיידענע נאַציעס וואָלטן אריבער-געלעבט דאָס וואָס דייטשלאַנד דאָן וואָלטן זיי די

דייטשלאַנד איז אַן איבעריקער פרוו פון אינטער-נאַציאָנאַלן יידנטום צו באַוועגן די עפנטלעכע וועלט-מיינונג אין פאַרשיידענע מלוכות קעגן נאַציאָנאַל-סאָציאַליזם, און ווידער האָבן די יידן אויפגעהויבן זייער באַקאנטע פּראָפּאגאַנדע, דער-קלערנדיק, אַז אין דייטשלאַנד זיינען אויסגעשטאַכן געוואָרן אויגן, אויסגעבראַכן געוואָרן קינדער-הענט און פאַרגוואַלדיקט געוואָרן אומשולדיקע מיידלעך. די אויסלענדישע צייטונגען האָבן זיך נישט געקענט אָפּווערן פון דעם קאָנצענטרירטן גענעראַל - אָנגריף מצד דעם יידנטום אויפן נייעם דייטשלאַנד און האָבן אַט די אלע „שקרים“ פאַר-עפנטלעכט.

דער לאַנדווירטשאַפט - מיניסטער דארע האָט אין זיין רעדע אויפגעוויזן, אַז דער ציל פון אלע מלוכה - איבערלעבונגען איז צו דערהאַלטן די דייטשע ראַסע. דער נאַציאָנאַל - סאָציאַליזם שטעלט אוועק די ראַסן - פּראָבלעם אין פאַדערגרונט פון זיינע אלע צילן. קוקט מען אַרויס פון דעם שטאַנד-פונקט דאָן מוז מען קומען צום אויספיר, אַז די ראַסן - פּראָבלעם האָט אין דייטשלאַנד אָנגענומען אַ קאָמפּליקטירטן כאַראַקטער. דאָס דייטשע פּאָלק אלס גאַנצער גייט אויף צוריק. דארע ווייזט דאָן אויף, אַז אין די שטעט זיינען די געבורטן שטאַרק גענוקען אין דער צייט וואָס אין די דערפער שטייען די געבורטן אויף דער געהעריקער הויך. דעריבער פירט אויס דארע — איז דאָס פּויערטום דער איינ-ציקער בלוט-מקור, וואָס דאָס דייטשע פּאָלק בא-זיצט. דאָס פּויערטום ליפערט טאַקע נייע כחות דעם פּאָלק און דערהוילט אים. דעריבער האָט דער נאַצישער מלוכה-מאַן קיין אַנדער ברידה נישט ווי צו דערהאַלטן דעם פּויערטום, אלס אַזעלכן וואָס פלעגט דעם דייטשישן פּאָלק, אויב ער שטעלט זיך די פּראָגע וואָס פאַר אַ פּאָליטיק זאָל אין דייטש-

יברכות

צו ראש השנה

תרצ"ד

ווערז שוין אנגענומען

קאמפאסטראַפּע. אויך די אַנדערע אַ אומגליק פון אָבער דעם מוט נאָמען די יידן געוויסע צייטן אַ די דאָזיקע ראָל לעבט מיינונג אין ע הענט. אין דייטשלאַנד פאַר-אויך פאַרזיכערט אַ האָט אייפער-